

ЖЕНИДБА БАНОВИЋ СЕКУЛА /ВУКОВА ЗБИРКА

1. Од како је свијет постануо
2. И почеле рађати ђевојке,
3. Није љеша процвала ружица,
4. Што је сада у нову земану
5. У Гребићу граду у приморје
6. У некаква Леовића бана
7. По имену а и по чувењу
8. Млада Ана Латинка ђевојка,
9. Љепоте јој на далеко нема
10. У све седам свјецки краљевина
11. Ни Туркиње ни младе влаиње.
12. Чудновато цура уздигнута:
13. До крштења у бумбаку спала,
14. Од крштења свили и кадиви,
15. Јастуци јој златом подшикани,
16. А душеци свилом извезани,
17. Бешика јој од сувога злата,
18. А јорганчић постављен цвијећем,
19. Виле су јој на крштење биле,
20. Дивно виле цуру даровале,
21. Даровале стасом и висином,
22. Па бјелило и јошт руменило,
23. Љеше лице него горски лијер.
24. За удају приспјела ђевојка,
25. Цура млада а одвећ лијепа,
26. Јединица у оца зенђила,
27. Просили је просци од свакуди:
28. Њу ми просе бани и бегови,
29. И без броја с мора зенерали,
30. Гојна цура неће ниједнога.
31. Ал' јој старац бабо проговара:
32. „Удаји се, моја ћери драга,
33. „Бирај, ћерце, кога теби драго.
34. „Што имасмо у стогове с'јена,
35. „А у амбар бијеле шенице,
36. „Просјачки нам коњи поарчише,
37. „Попише нам вино и ракију.
38. „Док си ружа, свак те бегенише,
39. „Кад увенеш, нико и не гледа.”
40. Вели Ана својему бабајку:
41. „Нећу, бабо, стара ни зенђила,
42. „Већ на коњу угледна јунака.
43. „Но дај гласе на четири стране,
44. „Нека чује серат и Крајина,
45. „И све бутум земље и градови,
46. „Тури мене, бабо, у кочији,
47. „Изведи ме пољу на угледу,
48. „А у њедра хиљаду дуката,
49. „Нек се момци пољем утркују.
50. „Ко ми први у криоце пане,
51. „И извади из њедра дуката,
52. „Онога ћу бити заручница.”
53. Кад је бане саслушао р'јечи,
54. Он разасла књиге по свијету,
55. По чаршијам' растури телале,
56. Да испаде цура на кочији,
57. Мила Ана Леовића бана,
58. Код ђевојке хиљаду цекина;
59. Који први до кочије дође,
60. Нека носи цуру и дукате.
61. То се чудо по свијету чуло,
62. Сваки свога тимари парипа,
63. Зоб му меће бјелицу шеницу,
64. А напаја изобила вином,
65. Свак се спрема како боље може.
66. То зачуо Бановић Секуле,
67. Па дозива своју стару мајку:
68. „О старице, моја мила мајко,
69. „Опремај ми лаке брашњенике,
70. „А ја одох опремат' вранчића.”
71. То изрече, низ кулу утече,
72. Ето ти га у топле подруме.
73. Чудан тимар удри на вранчића:
74. Умива га водом и ракијом,
75. Па најпосле и ракли сапуном,
76. На сунђер му воду покупио,
77. Па на њ удри седло венедиско,
78. А заузда уздом из Стамбола,
79. Преко седла чула јагњетине,
80. А пр'о чула свилом и кадифом,
81. Пала свила коњу до китица,
82. А злаћене ките до копита,
83. Па му тури дизген пр'о јабуке,
84. Сам се вранчић по авлији вода.
85. Секул пође себе азурават',
86. Ођеде се што мога наљеше:

87. Вас у свили и у чисту злату,
88. А о пасу свијетло оружје,
89. А на главу калпак од самура,
90. За калпаком чудесну челенку,
91. Којано се на чекрк окреће
92. Сваког сата по четири пута,
93. Те јунака од сунашца брани,
94. И каже му који вјетар пуше;
95. Сва се засја кула од јунака.
96. Да је коме погледат' Секула,
97. Љеши Секул од сваке ђевојке,
98. Лијеп јунак, љеше одијело,
99. Сјаје му се на глави челенка
100. Као сунце дању око подне,
101. Благо мајци која га родила,
102. И ђевојци којој буде суђен.
103. Пак кад сиђе доље у авлију,
104. Када вранчић опази Секула,
105. Стаде копат' с првијем ногама,
106. Ушим' стриже, а пр'о узде рже.
107. Па кад му се Секул примакао,
108. Поклече му на прва кољена,
109. Окрочи га, и друмом окрену,
110. Скаче вранчић зечки и збандачки,
111. Секула су забољеле руке
112. Устежући помамна вранчића,
113. Види Секул на своме вранчићу
114. Да је његов мегдан и ђевојка.
115. Ал' говори својему вранчићу:
116. „Лакше, вранче, моје десно крило,
117. „Биће шјутра трке на претеку,
118. „Шјутра ћу ти срећу окушати.”
119. Па опучи пољем и ћенаром,
120. Ватио се горе и планине,
121. И планину здраво прегазео.
122. Кад је био близу спрам Гребиха,
123. Бачи очи пољу око града,
124. Чудио се те је говорио:
125. „Шта се оно у пољу бијели?
126. „Да су овце, више би их било;
127. „Да је снијег, није му земана;
128. „Већ су оно бијели чадори,
129. „Скупио се серат и крајина
130. „Са сви страна од свије земаља,
131. „Тено добре коње одмарају.”

132. Препале се Бановић Секуле:
133. „Авај њему до Бога милога,
134. „Сад ће брзо на трку јунаци,
135. „А мој вранчић трудан и уморан!”
136. То зборећи под кулу пануо.
137. А под кулом Леовића бана
138. С коња сиђе, на земљу скочио,
139. Преметну му дизген пр'о јабуке,
140. А попусти на седлу колане,
141. Сам се вранчић по равници вада.
142. Секул уђе у пјану механу
143. Те пригиње црвенику вино
144. Са буретом од дванаест ока,
145. Пола пије, пола вранцу дава
146. Гледала га Леовића Ана
147. Са пенцера од бијеле куле,
148. На Секула јашик учинила,
149. Бирдем виђе, забоље је глава,
150. Те дозива танану робињу:
151. „Робињице, по Богу сестрице!
152. „Ти изиђи авлији пред врата,
153. „Те завичи грлом и авазом:
154. „Саибија од коња вранчића!
155. „Поздрав тебе Леовића Ана
156. „Зове тебе на бијелу кулу,
157. „Има с тобом нешто говорити.”
158. Робињица Ану послушала,
159. Па истрча авлији пред врата,
160. И завика што јој грло дава:
161. „Саибија од коња вранчића,
162. „Зове тебе Леовића Ана
163. „Да изиђеш на танчици кула,
164. „Има с тобом нешто говорити.”
165. За то Секул не окреће главу,
166. Него пије, и вранчићу дава.
167. Кад то виђе танана робиња
168. Кули иде, те госпођи каже.
169. Опет цура говори робињи:
170. „Робињице, по Богу сестрице!
171. „Опет трчи пред авлинска врата,
172. „Узми моју злаћену мараму,
173. „И изнеси седефли налуне,
174. „Покажи му нек види обоје,
175. „Да не мисли да је пријевара,
176. „Нека дође мене у одају.”

177. „Умријех ти од срца и главе.”
178. Робињица за Бога примила,
179. Па привати злаћену мараму,
180. И привати седефли налуне,
181. Те истрча авлији пред врата:
182. „Мор' делијо, вранца саибијо!
183. „Поздрав ти је од моје госпоје,
184. „Ево тебе од ње два биљега,
185. „Марамлица чим отире лице,
186. „И налуне кад одају шеће,
187. „Немој рећи да је пријевара,
188. „Него ајде к њојзи у одају,
189. „Ја ћу твога причувати вранца.”
190. Кад то зачу Бановић Секуле,
191. Он утрча у бијелу кулу.
192. На кули су деветоро врата,
193. А десета од сувога злата,
194. И на њој је бртва дубровачка,
195. Отвара се на тајне чекрке;
196. Деветоро врата отворио,
197. А десета кад је отворио,
198. Када цура шједи на душеку.
199. У одају чудо и знамење:
200. С десне стране ће шједи ђевојка
201. Два ајдука са голим ножима,
202. А с лијеве крвави целате,
203. Крвава му сабља у десници,
204. Виш' ђевојке шаровита гуја,
205. Из уста јој живи огањ сипа;
206. Два ајдука мичу ножевима,
207. Целат оба ока избечио,
208. Гуја с' вија да очи избија.
209. Препад се дијете Секуле,
210. И промисли да је пријевара,
211. Па побјеже, и невоља му је.
212. За њим цура трком затрчала,
213. Те Секула за пас уватила:
214. „Стан', делијо, незнани јуначе,
215. „Страшљив ти си, жалосна ти мајка!
216. „Није ово ође ништа живо,
217. „Него мртво на чекрк сагнато.
218. „То је мене бабо направио,
219. „Ако би се јунак усудио,
220. „Да уљеде у моју одају,
221. „Да с' препане, мене не науди.”
222. Поврати се Бановић Секуле,
223. Тено с цуром уђе у одаји,
224. Па шједоше на меке јастуке.
225. Ђевојка га руком загрлила,
226. Гледала га, па му говорила:
227. „О Бога ти, незнана делијо,
228. „Оклен ли си, од којег града,
229. „Како ли се зовеш по имену?”
230. Секул јој се по истини каже:
231. „Ја сам момче из града Сибиња,
232. „По имену Бановић Секула,
233. „Пак сам чуо за тебе, ђевојко,
234. „Да си дивна и да си прикладна,
235. „И ево ме очи не варају,
236. „Пак сам дошо и ја на тркију.
237. „Ако мене Бог и срећа даде,
238. „И ако ми ти будеш суђена,
239. „Водићу те, и вјенчати за се.
240. „Ако ли ми не будеш суђена,
241. „Ја ћу другу, а ти ћеш другога.”
242. Циче цура као гуја љута:
243. „Не Секуле, и срце и душо,
244. „Него ајде саде да бјежимо,
245. „Ја се бојим и страшим се љуто,
246. „Има доље на нашој ливади
247. „Добри коња преко пет стотина,
248. „Добра хата прије нејакана,
249. „И виткије сури бедевија,
250. „Утећ' ће ти трки на кочију,
251. „Допанућу горему од тебе,
252. „Него ајде да брже бјежимо.” -
253. „Нећу, рече Бановић Секуле,
254. „Срамота је и моја и твоја
255. „Да бјежимо с јуначког мегдана.
256. „А ја с' уздам у Бога једнога,
257. „Па у себе и у вранца мога,
258. „Да ћу утећ', први к тебе доћи.”
259. То изрече на ноге скочио,
260. За њим цура трчи сустопице,
261. Те га грли и у лице љуби,
262. Па се врати у шикли одају,
263. Бирдем ушла, бирдем је панула
264. Од болести од јашиковања.
265. Кад је јутро било освануло,
266. Завикаше са града телали:

267. „Азур свати, азур је кочија,
268. „Уз ђевојку хиљаду дуката,
269. „Уз кочију два банова сина,
270. „Да не буде какве пријеваре,
271. „Или кавге између тркаша.”
272. Кад зачуше силни коњаници,
273. Сваки свога коња азурава,
274. И притеже четворо колане.
275. Те запеше свилене гајтане,
276. За гајтане коње повезаше,
277. Нареди се пет стотин' коњика,
278. Коње љуте, а мамузом туку.
279. Док топ пуче са Гребиха града,
280. Сваки пусти дизгене својему,
281. Попуцаше свилени гајтани.
282. Вала Богу, вала јединоме!
283. Да је коме чути и гледати,
284. Како стаде вриска коњаника,
285. Како јечи земља од коњица,
286. Кад се диже магла од прашине,
287. Рекао би, и заклео би се,
288. Да се ведро небо проломило,
289. Да се земља од страха потресе.
290. То гледала будимска краљица
291. Са врх куле граду на Гребиху,
292. Бога моли, овако говори:
293. „Дај ми, Боже, тијана вијорца,
294. „Да разagna у пољу прашину,
295. „Да ја видим сина Маријана
296. „На његовој танкој бедевији.”
297. Бога моли, и умолила га,
298. Пуну вјетар с горе и планине,
299. Па довати биљурли дурбина,
300. И угледа два добра јунака,
301. Одвојили од другије коња
302. Не би дуга пушка дотурила,
303. Не би мања ни аваза дала;
304. Први бјеше д'јете Маријане,
305. А за њиме Бановић Секуле,
306. Далеко му д'јете одмакнуло
307. На његовој брзој бедевији.
308. Но да видиш дијете Секула,
309. Када виђе да је изгубио,
310. Удри вранца чизмом и мамузом,
311. Ошину га пакленом канцијом

312. По сапима с десне и с лијеве.
313. Да је коме виђети вранчића
314. Кад се слеже по земљици црној,
315. Закл'о би се, и окладио се,
316. Да су вранцу крила подметнута,
317. Те достиже млада Маријана,
318. И ђе стиже, ту га и прстиже.
319. Кад то виђе д'јете Маријане,
320. Жао образ, а жао ђевојке,
321. Па Секула иза гласа виче:
322. „О јуначе, на помамну вранцу,
323. „Видиш болан да си погинуо,
324. „Попуцаше на седлу колани,
325. „Уз колане ибришим-каница;
326. „Чувај главу, биће ђевојака.”
327. Тад Секуле приустави вранца,
328. Кад истина што Маријан каже.
329. Он припучи на вранцу колане,
330. Пак се њему у седло турио,
331. Одмаче му млади Маријане,
332. Не би дуга пушка дотурила,
333. А кубура ни аваза дала.
334. Опет Секул нагони вранчића,
335. Канција га са обадве стране,
336. Те достиже младог Маријана,
337. Ђе достиже, ту га и прстиже.
338. Опет виче д'јете Маријане:
339. „Саибија, на коњу вранчићу,
340. „Не изгуби такога вранчића,
341. „Пале су му све плоче четири,
342. „Из копита жива крвца сипа,
343. „Чувај коња, биће ђевојака.”
344. За то Секул ни абера нема,
345. Но са коња говори Мар'јану:
346. „Здраво моја на рамену глава,
347. „Ја ћу опет коња добавити.”
348. У ријечи у којој бијаху,
349. До кочије долеће Секуле,
350. Са вранчића на земљи скочио,
351. А ђевојку руком загрлио.
352. Виче с коња млади Маријане:
353. „Амо, курво, незнана катано,
354. „Да на мегдан цуру дијелимо,
355. „Успоред смо дошли до ђевојке.”
356. Али веле два банова сина:

357. „Стан', делијо, куд си насрнуо,
358. „Ко ђевојци, његова ђевојка,
359. „Тако га је срећа послужила,
360. „А тако је од Бога суђено,
361. „Но се прођи кавге и белаја.”
362. Неће д'јете да с' окани кавге,
363. Него трже сабљу о појасу
364. Да Секулу одас'јече главу.
365. Ал' да видиш госпође ђевојке,
366. Како момче заклања рукама,
367. Па на браћу оком намигнула,
368. Ускочише цури у кочију,
369. Ошинуше коње под кочијом,
370. И Секула поведоше двору.
371. У то доба под кулом јунаци
372. На честито бану долазили,
373. И на селам Бановић-Секулу.
374. Ал' да видиш Бановић-Секула,
375. Мудро момче соја госпоцкога,
376. Он испаде међу јунацима,
377. Капу скида, овако говори:
378. „Чујте мене, браћо и дружино!
379. „Бог ми даде, а срећа донесе,
380. „Те задобих цуру и дукате.
381. „Немој, браћо, ко зажалит' на ме,
382. „Ја вас свијех зовем у сватове,
383. „Кума кумим млада Маријана.
384. „Да идемо моме б'јелу двору,
385. „Да водимо Ану међ' сватове,
386. „Дивно ћу вас, браћо, дочекати,
387. „И свакога даром даривати.”
388. Сви јунаци тому каил били,
389. Не пристаде будимска краљица
390. Но Секулу ријеч проговори:
391. „Води цуру, и сретња ти била!
392. „Мој Маријан неће кумовати,
393. „Ти му узе цуру на пр'јевару.”
394. Вала Богу и вјенчаном кумству,
395. Од страха се потресе земљица,
396. Ђе се Србин кумства одрекао.
397. Препале се будимска краљица,
398. Ријеч рече, на кољена клече:
399. „Прости, Боже, лудој женској глави,
400. „Мој ће Мар'јан кум вјенчани бити,
401. „Ја краљица цури за јенђије.”

402. Тад на граду почеше лубарде,
403. Шенлук чини Леовићу бане,
404. А излази лијепа ђевојка,
405. Пратила је два брата рођена,
406. Кочију је дара напунила,
407. Те дарова све редом јунаке
408. По старини што је за којег.
409. Тад јунаке гозбом почестише,
410. Почестише пивом и јестивом,
411. Ђаконијом сваком изобила,
412. Па на добре коње посједоше,
413. Отидоше гором и планином
414. Пјевајући и пушке међући.
415. Куд гођ ишли у Сибињу сишли,
416. Ту с' добрије коња поскочили,
417. Секула их у двору дочека:
418. Добре коње у топле подруме,
419. Придржа их три четири дана,
420. Пјевајући и шенлук чињећи,
421. Те вјенчаше Ану за Секула,
422. Па отиде сваки своме двору,
423. Са Секулом у љубави бише,
424. Један другом за здравље питао,
425. А ја велим, и ми да смо здраво!